

HYVÄN TYÖN JA

MITÄ NUORET AJATTELEVAT TULEVAISUUDESTA
JA TYÖELÄMÄSTÄ SEKÄ MITEN ERI YHTEISKUNNAN
TOIMIJAT VOISIVAT TUKEA NUORTEN HYVINVOINTIA JA
TYÖELÄMÄÄN KIINNITTÄMISTÄ ENTISTÄ PAREMMIN?

TULEVAISUUDEN

TARVITSEMME ERI SUKUPOLVIEN JA YHTEISKUNNAN
TOIMIJOIDEN YHDESSÄ POHTIMIA KONKREETTISIA
RATKAISUJA, JOITA JOKAINEN VOI VIEDÄ OSAKSI OMAA
TYÖTÄÄN JA ARKEAAN.

MANIFESTI

Kevään ja syksyn 2021 aikana toteutuneissa Hyvää työtä nuori -dialogeissa ja verkkotapahtumassa nuoret olivat pääosassa. Tilaisuuksissa kuultiin nuoria ja etsittiin ratkaisuja hyvän työn ja tulevaisuuden rakentamiseen. Nuorten lisäksi kuultiin tutkijoita, päättäjiä, yrityksiä ja nuorten kanssa eri sektoreilla työskenteleviä ammattilaisia. Tilaisuuksissa etsittiin vastauksia siihen, mitä nuoret odottavat työelämältä ja tulevaisuudelta, sekä kuinka nuorten hyvinvointia voidaan tukea yksilöllisillä poluilla ja opinnoissa sekä siirryttäessä kohti aikuisuutta ja työelämää. Näin syntyi Hyvän työn ja tulevaisuuden manifesti. Manifesti on suunnattu oppilaitoksille, työpaikoille sekä asiantuntijoille, jotka työskentelevät nuorten kanssa.

Tilaisuudet järjestivät Työeläkeyhtiö Varma, Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö Itla ja Talous ja nuoret TAT. Tilaisuudet ja manifesti ovat osa Tutkitun tiedon teemavuotta 2021.

1. JOKAISELLE NUORELLE MAHDOLLISUUS RAKENTAA ITSENSÄ NÄKÖINEN ELÄMÄ

Nuoret saattavat joutua tekemään päätöksiä tulevaisuudesta hyvin varhain esimerkiksi koulutusvalinnoissa. Nuoruus on merkittävä elämänvaihe, ja aikuisina ja vastuullisina toimijoina meidän tulee varmistaa, että nuori saa turvallisesti elää nuoruuttaan: olla epävarma ja etsiä omaa polkuaan. On tärkeää viestiä nuorille, että tässä hetkessä tehdyt päätökset eivät määritä koko loppuelämän suuntaa.

Jokainen meistä haluaa kokea tekevänsä myös merkityksellisiä asioita elämässään ja olevansa merkityksellinen muille ihmisille. Merkityksellisyys on tunne siitä, että voi tehdä jotakin itselleen arvokasta. Merkityksellisyys voi syntyä esimerkiksi siitä, että saa työstään palautetta ja kiitosta tai voi auttaa muita onnistumaan. Näin rakennamme yhteistä ymmärrystä siitä, että kaikki työ on merkityksellistä ja arvokasta. Työn merkityksellisyydestä pitää keskustella yhteiskunnan eri tasoilla sekä työyhteisöissä. Merkittävää on pohtia omia kiinnostuksen kohteita nyt ja sitä, mitä haluaa tehdä seuraavaksi!

LISÄÄ AIHEESTA:

[Onnistuneesti työuralle -tutkimushanke.](#)

[Työn merkityksellisyys. Työntuuli 1/2020.](#)

2. NUORTEN VAHVUUDET JA MAHDOLLISUUDET NÄKYVIKSI

Tarjotaan nuorille erilaisia vaihtoehtoisia tulevaisuuden kuvia ja polkuja. Nuoria tulee tukea ja varustaa omien kiinnostuksen kohteiden ja vahvuuksien hyödyntämisessä omaa työelämäpolkua rakentaessa. Jokainen nuori on erilainen, ja vahvuudet ja mahdollisuudet ovat yksilöllisiä. Jatkuva oman osaamisen ylläpito ja kartuttaminen on tärkeä taito muuttuvassa työelämässä.

Jokaisen aikuisen on hyvä tunnistaa ja tiedostaa oma roolinsa esimerkkinä. Nuorten on tärkeää nähdä monenlaisia esimerkkejä työrapoluista ja kuulla positiivisia tarinoita työelämästä.

LISÄÄ AIHEESTA:

[Kun koulu loppuu -sivusto.](#)
[Omien vahvuuksien tunnistaminen.](#)

[Osaaminen 2035. Osaamisen ennakointifoorumin ensimmäisiä ennakointituloksia. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2019:3.](#)

[Vamos nuorten palveluiden vaikuttavuustutkimus. Itla, 2021.](#)
[Diakonissalaitoksen Vamos-palvelu työskentelee kaikkein heikoimmassa asemassa olevien nuorten kanssa tukien heitä kohti opiskelua tai työelämää.](#)

3. NUORILLE VAIKUTUSVALTAA HEITÄ KOSKEVIIN ASIOIHIN

Nuorten näkemyksiä on tärkeä arvostaa. Nuorten äänen ja näkemysten esiin nostaminen yhteiskunnalliseen keskusteluun edesauttaa tasa-arvoisen työelämän rakentamisessa, jossa jokainen yksilö huomioidaan. Tarjotaan nuorille hyvät vaikutusmahdollisuudet omaan työhön ja kehittymiseen, autonomiaan ja aitoon osallisuuteen täysivaltaisina työyhteisön jäseninä. Kuulluksi tulemisen mahdollistaminen ja vahvistaminen on meidän jokaisen vastuulla.

LISÄÄ AIHEESTA:

[Työn sukupolvet. Tutkimus nuorten ja keski-ikäisten työelämänäkemyksistä.](#)

[TYÖ2030-ohjelmassa kehitetään uudenlaisia toimintatapoja yhdessä työpaikkojen, toimialojen ja asiantuntijoiden kanssa sekä kannustetaan kokeiluihin.](#)

HYVÄÄ
TYÖTÄ
NUORI

4. HUOLENPITOA TYÖKYVYSTÄ JA TYÖHYVINVOINNISTA

Työelämä toimii parhaimmillaan hyvinvoinnin ja mielenterveyden voimavarana. Työpaikoilla on tärkeä tehtävä huolehtia työhyvinvointia tukevista rakenteista ja toimintatavoista, niin hyvästä johtamisesta ja esihenkilötyöstä, töiden organisoinnista kuin työyhteisöjen toimivuudesta. Hyvinvoiva ihminen uskaltaa kokeilla ja unelmoida. Omasta työkyvystä ja työhyvinvoinnista huolehtiminen on myös tärkeä työelämätaito, josta on hyvä nuorten kanssa keskustella niin oppilaitoksissa kuin työpaikoilla. Työhyvinvoinnin edistämisen taidot ja keinot ovat perusta hyvälle ja merkitykselliselle arjelle.

LISÄÄ AIHEESTA:

[Työn imu -opas. Työterveyslaitos 2020.](#)

[Tietoa työkyvystä. Työn murros ja työkyky - näkökulmia työhyvinvoinnin johtamisen tueksi. Varma 1/2020.](#)

[Hyvinvointia työstä 2030-luvulla. Skenaarioita suomalaisen työelämän kehityksestä. Työterveyslaitos, 2020.](#)

5. JOKAISELLE NUORELLE HYVÄ ENSIMMÄINEN TYÖKOKEMUS

Koronapandemia on vaikuttanut hyvin paljon nuorten opiskeluun ja työllistymiseen kahden viimeisen vuoden aikana. Kesätyö- ja työharjoittelumahdollisuudet ovat poikkeusolojen aikana vähentyneet merkittävästi. Ensimmäisen työelämäkokemuksen merkitys on ratkaiseva, kun nuori rakentaa omaa käsitystään ja polkuaan kohti työelämään. Hyvät työelämäkokemukset vahvistavat nuoren itsetuntoa ja käsitystä omista mahdollisuuksista.

LISÄÄ AIHEESTA:

[Koronakriisin sosiaalinen velka. Hiilamo H. 2021. Impulsseja 2021. Kalevi-Sorsa Säätiö.](#)

[Talous ja nuoret TAT. ETÄtet-malli.](#)

[Koulusta työelämään siirtymisen polut ja yhteiskunnalliset kustannukset.](#)

HYVÄ TYÖELÄMÄ RAKENNETAAN YHDESSÄ!

Jokainen koti ja perhe, kasvattaja, lähiyhteisö, oppilaitos, työpaikka ja työyhteisö ovat merkittävässä roolissa, kun rakennamme kestäväää työelämää ja tulevaisuutta. Meidän tulee pyrkiä vaikuttamaan myös työelämän rakenteisiin ja lainsäädäntöön, jotta meillä kaikilla olisi mahdollisuudet hyvään työelämään nyt ja tulevaisuudessa.

[29.9.2021 Hyvää työtä nuori- tapahtuman tallenne](#)

[Nuorten työelämämaisemat. TAT nuorten tulevaisuusraportti](#)